

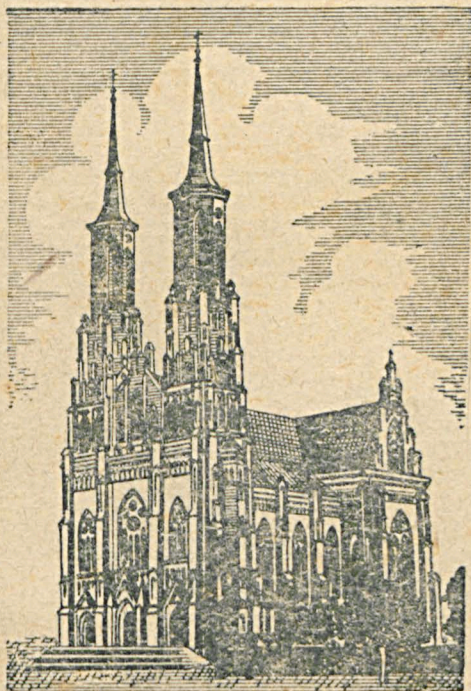
WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok XXXIII

Maj 1964

Nr 5

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI
KURIA DIECEZJALNA — SIEDLCE — ŚWIERCZEWSKIEGO 60
TELEFON 7 26

SPIS TRESCI

Fotografia J. E. Ks. Biskupa Ignacego Swirskiego	97
Adres hołdowniczy od Duchowieństwa i Wiernych diecezji Siedleckiej czyli Podlaskiej z okazji Złotego Jubileuszu Kapłaństwa J. E. Ks. Biskupa Ignacego Swirskiego	98
AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ	
41. Radiogram od Ojca Świętego po II Sesji Soboru Watykańskiego II	99
42. Telegram Ojca Świętego z Ziemi Świętej	99
43. Podziękowanie Ks. Prymasa za telegram Ojca Świętego z Ziemi Świętej	99
44. Odpusty za wezwanie Maryjne	100
AKTA EPISKOPATU POLSKI	
45. Instrukcja Episkopatu w sprawie pracy duszpasterskiej w VIII Roku Wielkiej Nowenny	100
46. Wytyczne dla kaznodziejów na VIII Rok Wielkiej Nowenny	104
AKTA PRYMASA POLSKI	
47. Odpust dla Apelu Jasnogórskiego	106
48. Nominacje Księży Biskupów	106
ZŁOTY JUBILEUSZ KAPŁAŃSTWA ARCYPASTERZA DIECEZJI SIEDLECKIEJ CZYLI PODLASKEJ	
49. Pismo Ojca Świętego	107
50. Pismo Sekretarza Stanu	107
51. Życzenia Ks. Prymasa Polski od Tronu Matki Boskiej Leśniańskiej	108
52. Przemówienie Ks. Biskupa Wacława Skomoruchy, wygłoszone w Rozgłośni Watykańskiej dnia 26 października 1963 r.	108
53. Uroczystości Złotego Jubileuszu Kapłaństwa Ks. Biskupa Ignacego Swirskiego	110
Z ORDYNARIATU	
54. Rekolencje kapłańskie	118
55. Dekret odnośnie światła liturgicznego	119
56. Wizytacje kanoniczne	120

Wydawca: Kuria Diecezjalna w Siedlcach

Nakład 800 egz. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 61×86. Oddano do składu 12. III. 1964 r. Druk ukończono w maju 1964 r. Nr zamówienia 90/64. Z-43.

Drukarnia Loretańska, Warszawa 4, ul. J. Sierakowskiego 6.

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok XXXIII

Maj 1964

Nr 5

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ

41

RADIOGRAM OD OJCA ŚWIĘTEGO
PO II SESJI SOBORU WATYKAŃSKIEGO DRUGIEGO

Przyjęto: dnia 13. XII. godz. 20,45

Città del Vaticano 66 13 1400

Eminentissimo Cardinali Wyszyński

ul. Miodowa 17 — Warszawa

Tuus telegraphicus nuntius novo suavioreque vinculo Poloniae Episcopos coniungit cum Augusto Pontifice qui grato animo recolens vestram in urbe commemorationem vestramque in Concilio actuosam operam vobis a Deo divinatorum auxiliorum copiam enixe implorat atque ut vestra fortitudo, sollertia, fidelitas erga Petri Cathedram coram universo mundo in exemplum fulgere pergat Apostolicam Benedictionem vobis vestrisque gregibus peramanter impertit.

Cardinalis Cicognani

42

TELEGRAM OJCA ŚWIĘTEGO Z ZIEMI ŚWIĘTEJ
JERUSALEM JORDAN — przyjęto dn. 6. I. 1964 r. godz. 8,25

Card. Stefano Wyszyński — Warszawa

AD CHRISTI RESURGENTIS SANCTISSIMUM CETERAQVE HUIUS
TERRAE SACRA LOCA TECUM SPIRITU CONIUNCTI PACEM QUAE
EXSUPERAT OMNEM SENSUM TIBI INVOCAMUS SINGULARIQVE
BENEVOLENTIA BENEDICIMUS

PAULUS PP. VI

43

PODZIĘKOWANIE KSIEDZA PRYMASA
ZA TELEGRAM OJCA ŚWIĘTEGO Z ZIEMI ŚWIĘTEJ

Jego Świątobliwość Papież Paweł VI

Città del Vaticano

Wdzięcznym sercem przyjmuje Kościół św. w Polsce modlitwy Waszej Świątobliwości i błogosławieństwo nadesłane nam z bram Świętego Jeru-

zalem, rozradowany wraz z całym światem Pielgrzymką Głowy Kościoła do Betlejem i Nazaretu, oraz szczęśliwym powrotem do Stolicy Piotrowej.

Ręce Waszej Świętobliwosci ze czcią całują imieniem Episkopatu, Duchowieństwa i Wiernych całej Polski.

Stefan Kardynał Wyszyński
Prymas Polski

Warszawa, dnia 6 stycznia 1964 r.

44

ODPUSTY ZA WEZWANIE MARYJNE

SACRA PAENITENTIARIA APOSTOLICA
OFFICIUM DE INDULGENTIIS

Beatissime Pater,

Stephanus Card. Wyszyński, archiepiscopus Gnesnensis et Varsaviensis, humiliter petit Indulgentias quae sequuntur: 1) *Partialem quingentorum dierum* saltem corde contrito a christifidelibus ditionis Poloniae lucrandam, si invocationem „Maryjo, Królowo Polski, jestem przy Tobie, pamiętam, czuwam“ devote recitaverint; 2) *Plenariam*, suetis conditionibus, semel in mense ab ipsis acquirendum, si quotidie per integrum mensem eandem recitationem pie persolverint.

Et Deus, etc.

Die 17 Decembris 1963.

SACRA PAENITENTIARIA APOSTOLICA benigne annuit pro gratia iuxta preces *ad septennium*. Contrariis non obstantibus quibuslibet.

(L. S.)

(—) *Fernandus Card. Cento*
Paenitentiarium Mayor

(—) *J. Senolo*
Regens

AKTA EPISKOPATU POLSKI

45

INSTRUKCJA EPISKOPATU W SPRAWIE PRACY DUSZPASTERSKIEJ
W VIII ROKU WIELKIEJ NOWENNY

VIII Rok Wielkiej Nowenny — Rok Odnowienia Kultury Chrześcijańskiej
(3. V. 1964 — 2. V. 1965)

A. *Objaśnienia ogólne.*

VIII Rok Wielkiej Nowenny ma przeprowadzić w swoim założeniu następujący tekst Słubowań Jasnogórskich: „Zwycięska Pani Jasnogórska! Przyrzekamy stoczyć pod Twoim sztandarem najświętszy i najzaciętszy bój z naszymi wadami narodowymi. Przyrzekamy wypowiedzieć walkę lenistwu i lekkomyślności, marnotrawstwu, pijaństwu i rozwiązłości. Przyrzekamy zdobywać cnoty: wierności i sumiennosci, pracowitości i oszczędności, wyrzeczenia się siebie i wzajemnego poszanowania, miłości i sprawiedliwości społecznej“!

Tematem Roku jest: „Nowy Człowiek w Chrystusie“.

Rok VIII Wielkiej Nowenny nazywa się „Rokiem odnowienia kultury chrześcijańskiej“, a hasłem duszpasterskim roku „Nowoczesna społeczność

katolicka w Chrystusie". VIII Rok Wielkiej Nowenny rozpoczyna się dnia 3 maja 1964 r. a kończy się dnia 2 maja 1965 roku. Patronem Roku został św. Jan Kanty.

B. Sprecyzowanie zadań duszpasterskich VIII Roku Wielkiej Nowenny.

1. Rok odnowienia kultury chrześcijańskiej jest kontynuacją roku sprawiedliwości i miłości społecznej. Jego zapowiedzią były uczynki dobroci, które naszej pobożności przypomniały jej społeczne konsekwencje — obowiązki wobec bliźnich. Nie ma prawdziwej kultury chrześcijańskiej, bez inspirującej i podtrzymującej roli Kościoła. Dlatego VIII Rok Wielkiej Nowenny musi pogłębić szeroką świadomość wśród wiernych, że postawa katolicka, znajdująca wyraz w kulturze tak osobistej jak i społecznej, wypływać może wyłącznie z duchowych głębin jednostek, z moralnego odnowienia każdego członka katolickiej społeczności.

2. Szczególna rola przypada tu kulturze umysłowej, poznaniu Bożej rzeczywistości — uświadomieniu sobie swego powiązania z nadprzyrodzonym organizmem Kościoła. Z tego związku pochodzi siła i zdolność do rozwijania chrześcijańskiej kultury osobistej i społecznej. Stąd znaczenie chrześcijańskiego poglądu na świat — chrześcijańskiej wizji świata i życia.

3. Wymagany w tym roku większy stopień rozeznania, osobistej oceny, rachunku sumienia umożliwi wyraźne, ostre rozróżnienie wad, błędów, grzechów od zalet. Ocena obyczajowości w życiu jednostkowym i społecznym domaga się skutecznego oddziaływania. Z tego względu potrzebne jest uświadomienie sobie, że cnoty lub wady są sprawnościami, albo też błędami żywego człowieka, osobowości ludzkich. Stąd wniosek, domagający się kształtowania osobowości, urabiania i uwrażliwiania sumień, które będą w stanie podjąć trud wychowawczy nad sobą i bliźnimi.

4. Tylko urobione sumienia mogą się odwrócić od groźących niebezpieczeństw moralnych: rozwiązłości, lekceważenia i deptania życia, niebezpieczeństwa nietrzeźwości i nikotynizmu, apatii i obojętności na ludzką niedolę, lenistwa i nieuczciwości zawodowej, brakoróbstwa, łapownictwa, nadużyć i kradzieży społecznych, swarów i nienawiści wzajemnej itp.

5. Z założeń VIII Roku wynika, że kultura osobista i zbiorowa wyraza się w określonym środowisku. Dlatego nacisk na duszpasterzowanie w środowiskach i poprzez konkretne środowiska. Pierwszym i najważniejszym środowiskiem kulturotwórczym chrześcijaństwa jest Kościół, świątynia wraz z jej liturgią. Takim środowiskiem są parafie, sanktuaria maryjne, zwłaszcza Jasna Góra. Stąd konieczność świadomego udziału w tego rodzaju duszpasterzowaniu, szczególnie w soborowej akcji „Życieństwo nad sobą na rzecz III Sesji”. Wiąże się to organicznie z założeniami VIII Roku Wielkiej Nowenny. Niemniej ważne jest środowisko rodzinne, sąsiedzkie, gdzie mogą się bądź rozwijać zalety i cnoty, bądź też może deprawować ludzi grzech i złość.

6. Płynnie stąd inne ważne założenie: kultura ludzka nie dotyczy tylko niektórych odcinków życia, przenika ona jego całość. Chodzi więc nie tylko o zachowanie się człowieka w domu lub w kościele — lecz wszędzie, w warsztacie pracy, w czasie wolnym od zajęć, we współżyciu sąsiedzko-społecznym. Wysiłek duszpasterski dotyczy więc kultury myśli, słowa, pracy i rozrywki.

C. Przebieg pracy duszpasterskiej VIII Roku Wielkiej Nowenny.

Cele postawione przez zamierzenia duszpasterskie VIII Roku Wielkiej Nowenny winny być osiągane na podwójnej drodze. Z jednej strony jest nią wysiłek, towarzyszący dorocznemu przybliżaniu się do Tysiąclecia Chrztu Polski, z drugiej zaś Sobór i duchowa więź z pracami III Sesji.

Program VIII Roku Wielkiej Nowenny winien się organicznie spleść z soborową akcją „Zwycięstwa nad sobą na rzecz III Sesji“. Założenia milenijnego programu znajdują doskonały wyraz w programie jasnogórskiej pracy duszpasterskiej w czasie Soboru. Usuwanie wad narodowych odpowiadają zadośćuczynienia diecezjalne i parafialne, pielgrzymowanie pokutnicze na Jasną Górę, tridua odnowcze. Zadanie moralnej odnowy idzie w parze z naciskiem położonym na wspólne rachunki sumienia przeprowadzane często w parafiach, oraz z żądaniem wyjątkowej opieki nad wiernymi w Sakramencie Pokuty. Znakami odnowy są krzyż i różaniec. Te same cele wychowawcze znajdują się u podstaw planowanych uroczystości dla matek i ojców w dniach 11 i 25 października.

Szczególnym wprowadzeniem VIII Roku Wielkiej Nowenny będzie List pasterski Prymasa Polski. Przebieg pracy całorocznej można umownie podzielić na trzy części.

I część przygotowawcza. Ma charakter informacyjny, winna pogłębiać wiadomości religijne i światopoglądowe. Jej zadaniem będzie podniesienie katolickiej kultury umysłowej, wyostrenie chrześcijańskiej wizji świata i życia. Bez tego nie ma właściwej oceny własnego postępowania, własnych błędów i grzechów. Czas trwania: maj — sierpień.

II część. Trwać będzie od września do grudnia. Skupi cały wysiłek soborowej akcji „Zwycięstwo nad sobą na rzecz Soboru.“ Opierać się będzie na ideologicznych założeniach VIII Roku Wielkiej Nowenny i ich wprowadzeniu w założeniach akcji soborowej. Akcją soborową poprzędi list pasterski Episkopatu, dalsza realizacja odbędzie się według szczegółowego planu w diecezjach i parafiach oraz na Jasnej Górze. Plan kaznodziejski będzie umiejętnie skoordynowany z ogólną pracą duszpasterską.

III część trwająca do kwietnia 1965 r. będzie poświęcona utrwalaniu i gruntowaniu wiedzy religijnej i jej moralnym konsekwencjom — zwłaszcza w odniesieniu do kultury osobistej i społecznej.

D. Sposoby duszpasterskiego oddziaływania w skali diecezjalnej.

1. Przekazanie duszpasterskich zamierzeń VIII Roku Wielkiej Nowenny duchowieństwu diecezji:

a) na kursie duszpasterskim przed rozpoczęciem VIII Roku, gdzie nastąpi przedstawienie duszpasterskich założeń tegorocznego programu i ustalenie duchowe księży za pośrednictwem odpowiedniej konferencji ascetycznej.

b) na konferencjach dekanalnych, które będą poświęcone węzłowym zagadnieniom odnowienia kultury, takim jak specyfika etyki katolickiej, cnoty chrześcijańskie, decydująca rola Kościoła przy kształtowaniu kultury osobistej, dane szczególne, charakteryzujące potrzeby duszpasterskie pojedynczych diecezji.

2. Równocześnie będą próby pogłębiania osobistej kultury duchowieństwa — sposobu bycia na plebanii, stylu duszpasterstwa, kształtowania więzi wśród księży (zjazdy, jubileusze, spotkania przyjacielskie), budzenie ideałów kapłańskich, podnoszenia poziomu przemówień okolicznościowych, kazań itd.

E. Zastosowanie w seminariach.

Wyzyskanie studiów do zgłębienia zagadnień kultury chrześcijańskiej, zainteresowanie się programem milenijnym w wykładach teologii pasterskiej, badanie życiorysów przykładowych sylwetek kapłańskich przez historię Kościoła, zaznajomienie się z poglądami pedagogiki i psychologii na zagadnienia charakteru. Wakacje winny być częściowo spożytkowane

na współpracę alumnów z parafialnymi księżmi nad urabianiem młodzieży, zwłaszcza pozaszkolnej, zainteresowaniem ich sprawami własnego moralnego rozwoju.

F. Możliwości w zakonach.

Dążyć w ramach „*accomodata renovatio*“ do wypracowania aktualnych zadań — współczesnej misji dla własnego zakonu. Uwzględniać potrzeby specjalizacji w duszpasterstwie, do rozwiązania której mogłyby się przyczynić w walnej mierze zakony. Przystawienie pracy zakonnej na pracę duszpasterską.

Podjąć także wysiłek harmonizacji własnej, specyficznej religijności z odnowczymi tendencjami soborowymi Kościoła. Popularyzacja sylwetek przykładowych ludzi, wychowanych przez zakon, co może dopomóc do skonkretyzowania ideałów chrześcijańskich.

G. Zastosowanie w parafii.

1. Ogólne założenia duszpasterskie i kaznodziejskie VIII Roku Wielkiej Nowenny winny być dostosowywane do indywidualnych potrzeb poszczególnych parafii. Typizacja parafii na miejskie i wiejskie, górnicze, wczasowogórskie itp. domaga się rozpoznania ich cech specyficznych. Konieczność uwzględniania elementu napływowego w parafii. Ta diagnostyka winna dopomóc do modyfikacji programu ogólnego. Wytyczne są przygotowane.

2. Na równi z walką o usuwanie wad środowiskowych i zawodowych należy pomagać wiernym w ich indywidualnej pracy nad sobą — według przynależności do poszczególnych stanów. Te właściwości trzeba uwzględniać tak przy duszpasterstwie zbiorowym (ambona) jak i w duszpasterzowaniu indywidualnym (konfesjonał, indywidualne kontakty duszpasterskie).

3. Docenić należyce wpływ pracy na kształtowanie charakteru i osobistej kultury chrześcijańskiej. Pamiętać o zmianie układu w rodzinie przy zajęciu zawodowym kobiety-matki.

4. Kolebką kultury jest rodzina. Kładzie się nacisk na sprawny rozwój kultury rodzinnej. Rodzinny nastrój w parafii może się stać wzorem prawdziwej atmosfery domowej — parafia jest rodziną rodzin. Podkreślać w nauczaniu znaczenie zbiorowej modlitwy w rodzinie, rolę rachunku sumienia, wzajemnego podciągania i pilnowania siebie w dobrym znaczeniu. Nacisk położyć na katechizację rodzinną, zwłaszcza dzieci przedszkolnych i szkolnych, na wspólną rodzinną Komunię świętą oraz na łączenie uroczystości rodzinnych, domowych ze Mszą świętą.

5. Z kościołów winien promieniować wzór prawdziwej kultury chrześcijańskiej. Dlatego dążyć do wyrugowania z kościołów wszystkich objawów niechlujstwa, brudu. Należy schludnie wyposażyć salki katechetyczne, dbać o porządek wokół plebanii. Ważna jest dbałość o uatrakcyjnienie nabożeństw, poziom śpiewu, modlitw, dobór pieśni — zakładanie chórów przykościelnych itd.

6. Podnoszenie kultury chrześcijańskiej musi się odbywać poprzez pogłębianie wiedzy religijnej, popularyzację Pisma św., książki katolickiej, jej wypożyczanie, lekturę czasopism religijnych, podawanie informacji o Kościele, Soborze itd.

7. Podejmowanie wzmożonych wysiłków nad uszlachetnianiem postawy chrześcijańskiej poprzez organizowanie tygodni trzeźwości, grzeczności, walki z przekleństwami itd.

8. Docieranie do wyizolowanych środowisk w parafii poprzez pogłębianych ludzi świeckich. Postulat ciągłego podnoszenia ich wiedzy religijnej, zainteresowania o sprawy Kościoła. Pokazywanie im ich roli w budowaniu kultury chrześcijańskiej.

Warszawa — Wrocław, dnia 6 lutego 1964 r.

(—) † Arcybiskup Bolesław Kominek
Przewodniczący Komisji Duszpasterskiej
Episkopatu

(—) † Antoni Pawłowski
Przewodniczący Komisji Maryjnej
Episkopatu

46

WYTYCZNE KOMISJI DUSZPASTERSKIEJ EPISKOPATU DLA KAZNODZIEJÓW NA VIII ROK WIELKIEJ NOWENNY

1. *Przypomnienie zasad ogólnych i statych.*

Przed rozważeniem wskazań kaznodziejskich, charakterystycznych dla VIII roku Wielkiej Nowenny, dobrze będzie przypomnieć sobie najważniejsze zasady obowiązujące w kaznodziejstwie niezależnie od treści homiletycznej poszczególnego roku duszpasterskiego. Oto one:

- a) Sumiennie przestrzegać program kaznodziejski.
- b) Wstrzegać się laickiego sposobu przemawiania.
- c) Chętnie i obficie korzystać z Pisma świętego.
- d) Wiązać słowo Boże z liturgią.
- e) Pamiętać, że Wielka Nowenna jest przepojona duchem Maryjnym.
- f) Nawiązywać do bieżących prac Soboru Watykańskiego.
- g) Uwzględniać aktualne i lokalne potrzeby parafii.
- h) Pogłębiać wiarę i ulepszać obyczaje wiernych.

2. *Dokładne poznanie programu duszpasterskiego.*

Cele i zadania VIII roku Wielkiej Nowenny są zawarte w programie duszpasterskim. Program homiletyczny, podany oddzielnie, jest ściśle związany z programem duszpasterskim, tak jak kaznodziejstwo związane jest z duszpasterstwem jako jego wybitna część.

Dlatego kaznodzieja nie może poprzestać na realizowaniu planu kaznodziejskiego bez oglądania się na program duszpasterski. Cała przecież działalność duszpasterska w wybitnym stopniu przesuwana jest przez ambonę i skutkiem tego pominięcie założeń duszpasterskich w kaznodziejstwie na pewno umniejsząłoby skuteczność głoszonego słowa Bożego.

Jest więc rzeczą konieczną, aby duszpasterz dokładnie zapoznał się z całą treścią programu duszpasterskiego i często do niego zaglądał, aby nigdy nie tracił sprzed oczu zadań oczekujących go w VIII roku Wielkiej Nowenny.

3. *Dobra znajomość środowiska parafialnego.*

Specyficzna tematyka VIII roku Wielkiej Nowenny, tj. cnoty i wady narodowe, wymaga dobrej znajomości społeczności katolickiej, przede wszystkim tej jej części, którą jest parafia, w jakiej wypada duszpasterzowi głosić słowo Boże. Tak bowiem cnoty jak i wady ściśle związane są ze środowiskiem i skutkiem tego nieuwzględnienie cech środowiska w kaznodziejstwie mogłoby doprowadzić do tego, że kaznodzieja nie trafi w istotne potrzeby swoich słuchaczy.

Jeżeli celem VIII roku Wielkiej Nowenny ma być „Nowy człowiek w Chrystusie“ i „Nowa społeczność katolicka w Chrystusie“, to warunkiem niezbędnym w dążeniu do tego celu musi być dokładna znajomość środowiska, w którym współczesny człowiek żyje jako cząstka narodu.

Bierze to pod uwagę program duszpasterski i podaje profile najbardziej typowych parafii, tj. wielkomiejskich, małomiejskich, wiejskich, letniskowych i uzdrowiskowych. Wymienia zalety i wady charakterystyczne dla danego typu parafii, wnika w ich przyczyny, i podaje środki zaradcze na zło.

Ta charakterystyka środowiska parafialnego pod kątem jego zalet i wad ułatwi duszpasterzowi trafić w prawdziwe potrzeby wiernych i tym samym zapewni lepsze wyniki w całej pracy duszpasterskiej. Dlatego każdy duszpasterz powinien z programu duszpasterskiego wybrać właściwy dla swojej parafii schemat i później w głoszeniu słowa Bożego stale mieć na uwadze właściwości swego środowiska parafialnego.

Dotyczy to nie tylko stałych duszpasterzy danego środowiska, ale również mówców okolicznościowych, przybywających do parafii z innych środowisk.

4. Uwzględnienie cech stanu i wieku.

Problem cnót i wad jest również ściśle związany z przynależnością stanową wiernych i ich wiekiem. Dlatego oprócz znajomości środowiska parafialnego konieczna też jest dobra znajomość psychiki poszczególnych grup stanowych i psychologii rozwojowej dzieci i młodzieży.

W tym celu program duszpasterski VIII roku Wielkiej Nowenny zawiera zwięzłą charakterystykę poszczególnych stanów, które są przedmiotem specjalnego duszpasterstwa. Wyodrębnia ich cechy tak dodatnie jak i ujemne, podając równocześnie środki zaradcze przeciwko wadom typowym dla danego stanu lub wieku.

Jest bardzo wskazane, aby kaznodzieja dokładnie zapoznał się z tą częścią programu duszpasterskiego i w kaznodziejstwie uwzględniał cechy stanowe swoich wiernych.

5. Zwrócenie uwagi na cechy współczesnego człowieka.

Biorąc pod uwagę charakterystyczne cechy współczesnego człowieka, duszpasterz powinien uwzględnić w kazaniach również następujące momenty:

- a) motywem wiary powinno stać się obok tradycji także głębsze osobiste przemyślenie podstaw swej wiary,
- b) moralność powinna być oparta na sumieniu i autentycznym życiu wewnętrznym.

Kościół należy ukazywać jako:

- a) głosiciela wolności ludzkiej,
- b) reprezentanta duchowych wartości uniwersalistycznych,

Argumentacja winna być ścisła, a styl rzeczowy i wolny od sentymentalizmu.

6. Urabianie sumienia.

Zwalczanie wad może się skutecznie dokonać tylko przez systematyczne urabianie sumienia ludzkiego. W tym celu należy akcentować:

- a) świętość Boga,
- b) zło grzechu,
- c) żal,
- d) pokutę.

7. Korzystanie z pomocy kaznodziejskich.

Podobnie jak w latach ubiegłych, tak też w VIII roku Wielkiej Nowenny duszpasterze otrzymają materiały kaznodziejskie do wszystkich rodzajów przemówień objętych programem. Materiały te drukowane w „Bibliotece Kaznodziejskiej“, z natury swej nie mogą uwzględniać wszystkich właściwości bardzo różnorodnych środowisk psychosocjalnych. Dlatego byłoby błędem aplikować jeden schemat każdemu środowisku.

Duszpasterz powinien każde otrzymane kazanie przepracować, dostosowując je do właściwości swego środowiska parafialnego i do potrzeb swoich słuchaczy.

Ponieważ pewna część duchowieństwa nie korzysta z „Biblioteki Kaznodziejskiej“, dlatego dyspozycje kazań dla dorosłych są w tym roku obszerniej rozwinięte. Te obszerniejsze rozmiary dyspozycji mają być ułatwieniem w opracowywaniu kazań.

8. Praca duszpasterzy nad sobą.

Każdy rok Wielkiej Nowenny nie tylko wyznacza kapłanom nowe zadania w pracy duszpasterskiej, ale wskutek zmieniającej się w każdym roku tematyki kazań nakłada na nich poważny obowiązek przygotowania się do skutecznego wypełniania tych zadań. Temu celowi służyć będą kursy, konferencje rejonowe, dekanalne i inne.

Tym samym celom muszą też służyć ćwiczenia duchowne, jak kapłańskie dni skupienia i rekolekcje. Powiązanie rzetelnego studium i ascezy osobistej z bieżącą pracą duszpasterską przyniesie błogosławione owoce w dziedzinie głoszenia Słowa Bożego w myśl zasady: *Contemplata aliis tradere!*

AKTA PRYMASA POLSKI

47

Nr 761/64/P.

Warszawa, dn. 15 lutego 1964 r.

ODPUST DLA APELU JASNOGÓRSKIEGO

Stolica Apostolska, pismem Św. Penitencjarii z dnia 17 grudnia 1963 r. N. 8917/63, na prośbę J. Em. Księdza Kardynała Prymasa, udzieliła następujących odpustów Wiernym w Polsce za pobożne odmawianie wezwania: „*Maryjo, Królowo Polski, jestem przy Tobie, pamiętam, czuwam!*“:

1) Odpustu cząstkowego 500 dni za każdorazowe odmówienie tej modlitwy skruszonym sercem.

2) Odpustu zupełnego za codzienne odmawianie powyższego Apelu jasno-górskiego przez okres jednego miesiąca, pod zwykłymi warunkami określonymi przez Kościół święty.

48

NOMINACJE KSIĘŻY BISKUPÓW W POLSCE

1. Ojciec Święty Paweł VI, powołał na arcybiskupią stolicę w Krakowie J. E. Ks. Biskupa Karola Wojtyłę, dotychczasowego Wikariusza Kapitulnego.

2. J. E. Ks. Biskup Sufragan Stefan Bareła został powołany przez Ojca Świętego na biskupią stolicę w Częstochowie.

3. Ojciec Święty powołał do godności biskupiej Ks. Dra Bogdana Sikorskiego, Wicekanclerza Kurii Arcybiskupiej w Poznaniu i mianował go Ordynariuszem w Płocku.

4. Ojciec Święty powołał do godności biskupiej Ks. Bolesława Tabor-
skiego, Oficjalą Sądu Biskupiego w Przemyślu i ustanowił go sufraganem
J. E. Ks. Biskupa Bardy.

5. Ojciec Święty Paweł VI przychylając się do przedłożeń Jego Eminencji
i Episkopatu Polskiego — ustanowił kanonicznie rezydencjalnym biskupem
diecezji Gdańskiej J. E. Ks. Biskupa Edmunda Nowickiego, który dotych-
czas zarządzał nią z woli Stolicy Apostolskiej na prawach Ordynariusza.

ZŁOTY JUBILEUSZ KAPŁAŃSTWA ARCYPASTERZA DIECEZJI SIEDLECKIEJ CZYLI PODLASKIEJ

49

PISMO OJCA ŚWIĘTEGO PAWŁA VI

Venerabili Fratri
IGNATIO ŚWIRSKI
Episcopo Siedlcensi

Tibi, quinquagesimum sacerdotii natalem celebranti, faustam anniver-
sariam memoriam flagrantibus omnibus votisque exornamus, dum cuncta
salutaria laetaque precamur, Deum orantes, ut te novis viribus recreet,
munimine superno communiat ac pastorale ministerium, cui vacas, in
auctum meritorum solaciorumque spirituali fructu fecundet. Tibi gregique
tuo peramanter benedicimus facultatemque facimus impertiendae Aposto-
licae Benedictionis semel servatis de iure servandis.

Ex Aedibus Vaticanis, die XIV m. Octobris a. MCMLXIII.

(—) *Paulus PP. VI*

50

SEGRETERIA DI STATO
DI SUA SANTITÀ
Nr 7723

Del Vaticano, 15 Octobris 1963.

PISMO SEKRETARZA STANU

Exc.me ac Rev.me Domine,

Honori mihi est tibi gratulatorium Nuntium mittere, quod Beatissimus
Pater destinare dignatus est.

Augustus Pontifex tibi quinquagesimum sacerdotii natalem celebranti
omina et vota promere studuit, ut tam faustus dies sanctis laetitiis iucun-
dior illucescat.

Ego quoque, hisce in adiunctis rerum salutaria tibi percupio.

Quod munus absolvisse gavisus, qua par est observantia, me profiteor

Excellentiae Tuae addictissimum

(—) *H. J. Card. Cicognani*

Exc.mo ac Rev.mo Domino
D.no IGNATIO ŚWIRSKI
Episcopo Siedlcensi

ZYCZENIA KSIĘDZA PRYMASA POLSKI
OD TRONU MATKI BOSKIEJ LEŚNIAŃSKIEJ, KRÓLOWEJ PODLASIA

Niech mi będzie wolno jeszcze jedno słowo skierować do Ciebie, Arcypasterzu Podlaski. Dzisiejsza uroczystość koronacyjna, tak przez Ciebie upragniona, jest zarazem darem jubileuszowym dla Ciebie. Za kilka tygodni będziesz obchodził doniosłą uroczystość 50-lecia kapłańskich święceń. Biskupi na Jasnej Górze będą Ci składać życzenia; pozwól, że jako Prymas Polski, uprzedzę życzenia Episkopatu i tutaj, wobec Paniienki Najświętszej, Twoich Kapłanów i Twojego Ludu, złożę Ci życzenia, Wierny Sługo Boży! Znany jesteś w Polsce ze swej głębokiej pokory. Unikałeś mitry tak długo, aż zostałeś „zgwalcony“ przez wolę Stolicy świętej. Znany jesteś również z szerokiego serca i wielkiej gorliwości. Życzę Ci, abyś doznał w Twej pracy biskupiej jeszcze wiele radości i wziął obfitą nagrodę swych pasterskich trudów; abyś ze swego szlachetnego i pełnego cierpienia dla Chrystusa życia kapłańskiego, wyniósł jak najwięcej pociechy i chwały Bogu w Trójcy Świętej Jedynemu. Wiem, że złożysz tę chwałę w dłonie umiłowanej Paniienki, która przecież sama najbardziej dba o chwałę Boga.

Wszystkich Was proszę, Najmilsze Dzieci, dołączcie do modlitw dnia dzisiejszego, modlitwę dziękczynną za Waszego Arcypasterza, który zbliża się do 50-lecia swego kapłaństwa.

PRZEMÓWIENIE J. E. KS. BISKUPA WACŁAWA SKOMORUCHY
WYGŁOSZONE W ROZGŁOSNI WATYKAŃSKIEJ DNIA 26. X. 1963 R.

Sobór Watykański II, odbywający się obecnie w Rzymie, dużo miejsca w schematach poświęca biskupom, następcom Apostołów, bądź mówiąc o kolegium biskupim, bądź też o poszczególnych biskupach jako rządcach diecezji.

Pozwólcie więc, drodzy słuchacze, że i ja w przemówieniu dzisiejszym będę mówił o Biskupie, który z woli Bożej od lat siedemnastu z górą jest rządcą diecezji podlaskiej. Czynię zaś to z okazji wyjątkowej. W dniu jutrzejszym bowiem w katedrze siedleckiej J. E. Ks. Biskup Dr Ignacy Swirski obchodzi swój złoty jubileusz kapłański.

Diecezja Siedlecka czyli Podlaska powstała w roku 1818. Od tego czasu przechodziła różne koleje. Teren jej po rozbiorach Polski znalazł się pod zaborem rosyjskim.

Wskrzeszenie diecezji nastąpiło zaraz po pierwszej wojnie światowej w r. 1918, zaś pierwszym jej biskupem został ks. dr H. Przeździecki. Zmarł on w czasie wizytacji pasterskiej 9 maja 1939 r., na kilka zaledwie miesięcy przed wybuchem drugiej wojny światowej.

W ogromnie ciężkim i trudnym okresie wojennym, była to dobrze znana okupacja niemiecka, brzemień odpowiedzialności za Kościół na Podlasiu spadło na barki ks. biskupa Cz. Sokołowskiego, najpierw wikariusza kapitulnego, a następnie administratora apostolskiego diecezji.

Dnia 12 kwietnia 1946 r. papież Pius XII wyznaczył na biskupa podlaskiego ks. dra Ignacego Swirskiego, rektora Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Białymstoku, który 30 czerwca tegoż roku przyjął sakrę biskupią w białostockim kościele farnym, a w dniu 4 lipca odbył uroczysty ingres do katedry siedleckiej.

Zostając biskupem miał za sobą ks. Świrski 60 lat bogatego życia, w tym zaś 32 lata spędzone w kapłaństwie.

Kiedy mówię o ks. biskupie Świrskim miło mi dać wyraz swej radości, że mogę być obecnie z okazji Soboru Powszechnego w Rzymie, a więc w mieście, gdzie Dostojny Jubilat odbywał studia i gdzie dnia 28. X. 1913 r. otrzymał święcenia kapłańskie, wnet zaś potem na grobie św. Ignacego Loyoli, założyciela zakonu Jezuitów i swojego patrona, odprawił pierwszą Mszę św.

Gdy po ukończeniu studiów w Wiecznym Mieście wracał ks. Świrski na Łotwę, do ojczyzycznego kraju, wybuchła pierwsza wojna światowa. Przeżył ją w Petersburgu, pełniąc obowiązki profesora teologii moralnej najpierw w Mohylowskim Seminarium Duchownym, a potem na Akademii Duchownej. Tu także zastała go rewolucja październikowa. W roku 1918 jest dyrektorem pierwszego gimnazjum polskiego w Dyneburgu, niedługo jednak, gdyż organizuje się armia polska i ks. Świrski wstępuje do niej w charakterze kapelana.

Międzywojenne dwudziestolecie spędza na uniwersytecie Stefana Batoiego w Wilnie. Wykłada tam teologię moralną, pełniąc równocześnie przez kilka kadencji obowiązki dziekana Wydziału Teologicznego. Oddaje się pracy naukowej i działalności społecznej, szczególnie wśród młodzieży akademickiej.

Lata drugiej wojny światowej są szczególnie ciężkie. Tylko zrządzeniem Opatrzności unika aresztowania, musi za to przez dwa lata blisko ukrywać się na wsi, pracą fizyczną zarabiając na utrzymanie.

Z chwilą nominacji na biskupstwo podlaskie przyszły nowe i jakże odpowiedzialne obowiązki.

Brak czasu nie pozwala na obszerniejsze omówienie 17-letniej z górą działalności ks. biskupa Świrskiego. Pragnę podkreślić przynajmniej dwa jej kierunki.

Najpierw troska o kapłanów.

Po objęciu diecezji sam prowadzi rekolekcje dla księży. Chce ich zapoznać ze swoim pasterskim programem. Robi wszystko, aby duchowieństwo było zjednoczone przy swoim ordynariuszu, karne, wolne od przeceniania wartości materialnych, ofiarne — aby pracowało z największym poświęceniem dla ludu Bożego, — aby było pełne dobroci i miłosierdzia dla wszystkich, zwłaszcza dla pokrzywdzonych losem.

Okiem w głowie jest dla Pasterza Seminarium Duchowne. Sam przez szereg lat wykłada w nim różne przedmioty. Często wygłasza do kleryków konferencje, jakże bogate w treść i zastosowania praktyczne. 159 alumnów święci na kapłanów.

Troszczy się też o księży schorowanych, niezdolnych do pracy. Umieszcza ich gdzie może, gdyż domu dla emerytów nie ma, i stwarza warunki, by czuli się jak najlepiej.

Drugą dziedziną umiłowaną przez Pasterza, można powiedzieć pasją życia, to działalność charytatywna. Sam żyje w ubóstwie i doskonale rozumie ubogich. Boli Go ich los. Los tych biedaków, którzy są głodni, nie mają odpowiedniego ubrania, są bezdomni i tych, godnych jeszcze większego współczucia, nędzarzy moralnych. Póki starcza sił i czasu, sam ich wyszukuje i odwiedza. Gdy siły słabną i obowiązki nie pozwalają, wyłącza się innymi.

Bóg tylko wie, ilu ludziom pomógł, ile też zaskarbił sobie ludzkiej wdzięczności.

W okresie wieloletnich rządów diecezją przeżył w roku 1948 konsekrację, zaś w ubiegłym roku nagły, na posterunku, bo w czasie wizytacji kano-

nicznej, zgon i następnie pogrzeb śp. swojego pomocnika ks. biskupa M. Jankowskiego. W kwietniu zaś tego roku konsekrację nowego sufragana.

Niezapomnianymi wydarzeniami za Jego pasterzowania pozostaną na zawsze: Nawiedzenie obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w r. 1958/59 we wszystkich parafiach diecezji, którego zakończenie odbyło się bardzo uroczysto w katedrze siedleckiej przy udziale Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz kilku Księża Biskupów, w tym natomiast roku, 18 sierpnia, koronacja słynącego łaskami obrazu Matki Bożej Leśniańskiej, której dokonał Prymas Polski w obecności kilkunastu polskich Biskupów i przeszło stutysięcznej rzeszy wiernych z całego Podlasia.

W poniedziałek 28 października, w uroczystość apostołów Szymona i Judy, Patronów diecezji podlaskiej, przypada pięćdziesiąta rocznica święceń kapłańskich Najdostojniejszego Jubilata. Zewnętrzna uroczystość odbędzie się jutro w katedrze siedleckiej.

Widzę już tę piękną świątynię, wspaniale udekorowaną, jak wita swojego Pasterza. Oglądam pięćdziesięcioro dzieci ubrane w biel, przystępujące do pierwszej Komunii św. i ofiarujące ją za swojego Ojca. Widzę ministrantów, przedstawicieli młodzieży, mężczyzn i niewiast z całej diecezji. Widzę duchowieństwo podlaskie, alumnów Seminarium i lud wierny, pełnych czci i miłości dla swojego Arcypasterza. Widzę zgromadzenia zakonne męskie i żeńskie. Słyszę chór katedralny...

I widzę jak Arcypasterz wchodzi do swej katedry, dostojny, uśmiechnięty, a przy tym zdziwiony i jakby zażenowany, że to Jego osoba stała się przyczyną i ośrodkiem tej uroczystości i tyle „kłopotu“ sprawiła dobrym ludziom.

Do hołdu czci, miłości i wszystkich najpiękniejszych uczuć i życzeń, kierowanych w dniu jutrzejszym do siedleckiego Arcypasterza, dołączam i ja swoje najserdeczniejsze w dalekim Rzymie, w stolicy chrześcijaństwa.

Mam tylko jedną obawę: wiem, że skromny nad wyraz i ogromnie prosty Jubilat nie lubi, gdy o Nim mówią. Lękam się, że nie pochwali mnie za to, co na falach Radia Watykańskiego dziś powiedziałem. Ale równocześnie ufam, że mi przebaczy, albowiem jest bardzo dobry.

Na koniec pragnę podziękować wszystkim diecezjanom podlaskim z duchowieństwem na czele za polecenie Bogu prac Soboru Powszechnego oraz przesłać najlepsze pozdrowienia wikariuszowi generalnemu księdzu Janowi Grabowskiemu, Kurii i Sądowi Biskupiemu, ks. Rektorowi, księżom Profesorom i alumnom Seminarium, wszystkim księżom w diecezji i zgromadzeniom zakonnym, a także wszystkim wiernym.

Sekcja Polska Radia Watykańskiego korzysta z okazji, by do wyrażonych życzeń dołączyć i swoje najserdeczniejsze.

53

UROCZYSTOŚCI ZŁOTEGO JUBILEUSZU KAPŁAŃSTWA J. E. KSIĘDZA BISKUPA IGNACEGO ŚWIRSKIEGO ORDYNARIUSZA DIECEZJI SIEDLECKIEJ CZYLI PODLASKIEJ

W październiku 1963 r. Diecezja Siedlecka czyli Podlaska obchodziła jubileusz 50-lecia kapłaństwa J. E. Ks. Biskupa Ordynariusza, Dra Ignacego Świrskiego. Po raz pierwszy święciła ona złoty jubileusz swego Pasterza po wskrzeszeniu jej w 1918 r. Uroczystość ta zbiegła się z pięćdziesiątą rocznicą konsekracji katedry siedleckiej. J. E. Ks. Biskup Świrski otrzymał święcenia kapłańskie w Rzymie 28. X. 1913 r., a w Siedlcach na Podlasiu, kilka dni wcześniej wykonsekrowano świątynię, której potem nadano ty-

tuł kościoła katedralnego. Sam Arcypasterz zauważył w pięćdziesiątą rocznicę konsekracji katedry, że otrzymał święcenia kapłańskie w uroczystość Apostołów św. Szymona i Judy, których później przydzielono jako patronów diecezji Siedleckiej czyli Podlaskiej. W tym widział Jubilat jakąś myśl Opatrzności Bożej.

1. Uroczystości jubileuszowe w Wyższym Seminarium Duchownym w Siedlcach.

Już od dłuższego czasu, Seminarium Duchowne przygotowywało się do uroczystości jubileuszowych J. E. Ks. Biskupa Ordynariusza. Rektor Seminarium, ks. kanonik Kazimierz Miszczak, wraz z gronem profesorów i młodzieżą seminaryjną pragnął dać wyraz synowskiego hołdu oraz wyrazić uczucie wdzięczności i miłości, jakie żywi Seminarium do swego Arcypasterza.

Uroczystości jubileuszowe w Seminarium odbyły się w dniach 23 i 24 października 1963 r. Wyróżnić w nich można trzy części: a) uroczystą akademię, b) Mszę św. w intencji Najdostojniejszego Jubilata, c) wspólny obiad.

a) Uroczysta akademie.

Dnia 23 października 1963 r. w godzinach popołudniowych, aula seminaryjna wypełniła się po brzegi. Zebrali się w niej kapłani pracujący w Kurii Diecezjalnej, księża profesorowie i pracownicy Seminarium Duchownego, kapłani pracujący w Siedlcach oraz siostry zakonne. Przygotowane dekoracje: symbole kapłaństwa, stula, kielich z pateną, portret Arcypasterza i inicjały J. E. Ks. Biskupa Ordynariusza, mówiły o uroczystości jubileuszowej.

Najdostojniejszy Arcypasterz przybył do Seminarium punktualnie o godzinie 17.30. Wszedł do auli skromny jak zawsze, zażenowany, że jego osoba stała się przyczyną tej uroczystości. Zebrani powitali Dostojnego Jubilata wstając ze swoich miejsc, a chór kłerycki, pod dyrekcją księdza prof. P. Filipowicza, odśpiewał kantatę „Niech Arcypasterz żyje nam“.

Akademii zagał ks. Kazimierz Miszczak, rektor Seminarium. Przedstawił on pokrótce życiorys Najdostojniejszego Jubilata, podkreślając, że większą część swego życia J. E. Ks. Biskup spędził na katedrze profesorskiej, na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Wileńskiego oraz w Seminarium Duchownym. Praca naukowa, której był oddany całą duszą, nie zacieśniała jednak kręgu działalności Najdostojniejszego Jubilata. Swoim szerokim sercem obejmował wszystkich, a szczególnie studiującą młodzież, dla której miał nie tylko życzliwe słowo, ale hojną i otwartą dłoń. Powołany na Biskupa Ordynariusza diecezji Podlaskiej stał się nie jako „dominans in cleris — jako władca swej owczarni“, ale jako „forma gregis ex animo — jako jej wzór duchowy“ (I Ptr 5, 3).

Nie szczędził swych sił w gorliwości apostołskiej, wyjeżdżając na wizytacje pasterskie, udzielając Sakramentu Bierzmowania i Kapłaństwa, głosząc kazania i odprawiając nabożeństwa pontyfikalne, a przy tym spiesząc z pomocą biednym i głodnym. Mimo swych licznych zajęć interesował się zawsze Seminarium Duchownym. Chętnie zastępował w Seminarium profesora, gdy zawakowała jakaś katedra. Wykładał teologię moralną, dogmatyczną, filozofię, spieszył chętnie z konferencjami ascetycznymi. Trochę tylko się zawsze nie tylko o potrzeby duchowe, ale i materialne.

Kończąc swe zagajenie, ks. Rektor złożył hołd Kapłaństwu Chrystusowemu w Osobie Pasterza Diecezji. Jako upominek jubileuszowy, w imieniu Seminarium Duchownego, wręczono Ks. Biskupowi album, ilustrujący życie kapłańskie Najdostojniejszego Jubilata i życie seminaryjne w czasie Jego rządów diecezją. Nastąpiło teraz złożenie homagium przez ks. Re-

która, księży profesorów, alumnów, siostry zakonne i osoby świeckie pracujące w Seminarium. W tym czasie chór klerycki wykonał utwór Pagelli'ego „Haec dies quam fecit Dominus, exultemus et laetemur in ea“. Rzeczywiście dzień ten uczynił Pan, który pozwolił doczekać złotego jubileuszu, nagradzając cichą lecz jakże znojną i owocną pracą Arcypasterza.

Następnym punktem programu akademii ku uczczeniu złotego jubileuszu kapłaństwa Najdostojniejszego Arcypasterza była prelekcja ks. prof. Witolda Pietkuna. Prelegent przedstawił na wstępie fragmenty dyskusji soborowej, jaka toczy się na temat biskupstwa. Podkreślił, że biskupstwo, jako pełnia kapłaństwa, jest Sakramentem. Z pełni tej zostały wydzielone funkcje kapłanów, diakonów itd. Następnie wymienił pontyfikaty papieży, w czasie których żył i pracował Dostojny Jubilat. Miały one wpływ na ukształtowanie się Jego osobowości. Byli to papieże: Leon XIII, Pius X, Benedykt XV, Pius XI, Pius XII, Jan XXIII oraz obecny papież Paweł VI. W drugiej części prelekcji, ks. prof. Pietkun snuł osobiste wspomnienia z życia J. E. Ks. Biskupa Świrskiego, którego spotkał na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Dostojny Jubilat przeżywał koronację obrazu Matki Bożej Ostrobramskiej, w 1928 r. uczestniczył w uroczystości sprowadzenia do Wilna prochów Lelewela. Następne lata są złotym okresem w rozwoju Uczelni, założonej przez ks. Skargę. Rektorem Uniwersytetu przez dwie kadencje był wówczas ks. prof. Czesław Falkowski, a dziekanem Wydziału Teologicznego ks. prof. Ignacy Świrski. Jako kierownik katedry teologii moralnej organizuje naukowy zakład teologiczny, jako dziekan zaś Wydziału Teologicznego dokonuje jego reorganizacji.

Lata okupacji — to lata tułaczki Jubilata. Po wyzwoleniu zostaje Rektorem Seminarium Duchownego w Białymstoku i tu zastaje Go nominacja na Biskupa Ordynariusza Diecezji Siedleckiej czyli Podlaskiej.

Liczne brawa, jakie rozległy się po skończonej prelekcji, były dowodem uznania dla pracy, cierpienia i zasług Najdostojniejszego Jubilata. Chór klerycki odśpiewał w tym czasie pieśń do Matki Bożej, Królowej Polski. Opracowanie utworu, według melodii ks. Świerczka, przygotował ks. prof. P. Filipowicz. Błagalnie, a jednocześnie potężnie brzmiały słowa pieśni:

„Nad naszym Pasterzem ręce swoje wznies,
Błogosław Mu w pracy i w opiece węz.

Zdrowaś Panno Maryjo“.

W odpowiedzi na życzenia i przytoczone wspomnienia, J. E. Ks. Biskup wygłosił pierwsze przemówienie jubileuszowe, dotyczące swej postawy, uczulonej szczególnie na nędzę ludzką.

W czasie siedmioletniego pobytu w Rzymie, na studiach w Collegium Germanicum, miał możliwość poznać bogactwo i nędzę Wiecznego Miasta. Wspaniałe świątynie, zabytki starożytnej sztuki, ruiny starego Rzymu ściągały arystokrację z całego świata. Na Monte Pincio można było spotkać bawiących się arystokratów niemieckich, angielskich, rosyjskich i amerykańskich. Obok przepychu i zbytku arystokracji widać było również tysiące ludzi obdartych, zdeprawowanych, bezdomnych. Wśród tych kontrastów społecznych szerzył się w Rzymie antyklerykalizm. Na Stolicy Świętej zasiadał wówczas św. Pius X, przepelniony duchem ubóstwa, uczulony na nędzę ludzką. Najdostojniejszy Arcypasterz podkreślił, że osoba św. papieża wywarła wpływ na kształtowanie się Jego osobowości, również wrażliwej na biedę człowieka. Najdostojniejszy Jubilat zaznaczył następnie, że w Petersburgu był świadkiem rewolucji październikowej. Przed jego oczami przesunęło się tysiące uchodźców bez środków do życia. Na Jego oczach runął tron carski. Przeżycia te były prawdziwą lekcją poglądową znikomości

dóbr doczesnych. Jedynie pomoc człowiekowi, szczególnie biednemu, ma wartość wieczną, gdyż jest wyrazem autentycznej miłości ewangelicznej. Tę miłość do człowieka, szczególnie potrzebującego, realizował i realizuje Arcypasterz przez całe życie. Kończąc swoje refleksje zachęcił Ks. Biskup obecnych do miłości i do ubóstwa, jako do wartości nieprzemijających.

Udzieleniem błogosławieństwa pasterskiego zakończyła się pierwsza część uroczystości jubileuszowych w Seminarium Duchownym. Niewątpliwie była ona miłym i głębokim przeżyciem dla wychowawców, profesorów, alumnów i pracowników Seminarium.

b) Msza św. w intencji Najdostojniejszego Arcypasterza.

Następnego dnia J. E. Ks. Biskup Ordynariusz przybył do Seminarium Duchownego o godzinie 9. U wejścia powitał Go Rektor Seminarium oraz zebrane duchowieństwo. W asyście księży profesorów, poprzedzany orszakami alumnów, udał się Jubilat do kaplicy seminaryjnej, w której zgromadzili się księża profesorowie Seminarium Podlaskiego, księża pracujący w Kurii Diecezjalnej oraz alumni Seminarium. Z chwilą ukazania się Arcypasterza rozbrzmiało podniosłe „Ecce Sacerdos“, jako wyraz uroczystego powitania. Po krótkiej adoracji J. E. Ks. Biskup Jubilat zajął miejsce na przygotowanym tronie biskupim w asyście ks. Infułata Jana Grabowskiego — Wikariusza Generalnego i ks. Stanisława Olechowskiego — Kanclerza Kurii Diecezjalnej. Uroczystą Mszę św. „De D.N.I.C. Summo et Aeterno Sacerdote“, odprawił w intencji Najdostojniejszego Arcypasterza, ks. kanonik Kazimierz Miszczak, rektor Seminarium. Po Ewangelii św. celebrans wygłosił bogatą w treść, piękną homilię o Najwyższym Kapłanie.

Chrystus Pan jest Jedynym Kapłanem Nowego Przymierza, mówił kaznodzieja. Pozostali kapłani są tylko Jego sługami — ministri vicarii (I Kor 4, 1). Chrystus — Najwyższy Kapłan odnawia przez ręce swoich kapłanów, w sposób niekrwawy, Ofiarę Krzyża. Św. Paweł poświęcił Kapłaństwu Chrystusowemu niemal cały list do Hebrajczyków. Opierając się na tym liście, mówca wyróżnił w kapłaństwie trzy istotne elementy: powołanie przez Boga, charakter sakramentalny i pośrednictwo między Bogiem a ludźmi. Sam Bóg powołał Chrystusa Pana do Kapłaństwa. Konsekracja Chrystusa na Kapłana dokonała się w momencie połączenia Słowa Bożego z naturą ludzką. Charakterem sakramentalnym była łaska unii hipostatycznej. Najważniejszą rolę kapłańską, pośrednictwa między Bogiem a ludźmi, Chrystus spełnia najdoskonalej, bo z natury swej jest Pośrednikiem między Bogiem a ludźmi, jednocześnie w swej Osobie naturę boską i ludzką. Dlatego On jeden był tym kapłanem, który przeblagał Boga i dokonał Odkupienia ludzkości. Nasze Kapłaństwo jest tylko uczestnictwem w Kapłaństwie Chrystusowym. Bóg powołuje do Kapłaństwa kierując się jedynie dobrocią swojego Serca. Wtajemnicza człowieka w wielkie sprawy Boże, czyniąc go w Jego imieniu ponawiać, w sposób bezkrwawy, Ofiarę Krzyżową. Stąd płynie wniosek, że i całe życie kapłana musi być złączone z krzyżem, z ofiarą. Kończąc homilię, ks. Rektor wyraził hołd i miłość do Kapłaństwa Chrystusowego, które czcimy w Osobie Ukochanego Arcypasterza.

W czasie Mszy św. śpiewy wykonali alumni Seminarium. Szczególnie podniosłe brzmiała pieśń: „Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat“ i słowa wzywające do modlitwy za Jubilata: „Oremus pro Antistite nostro Ignatio, Dominus conservet eum et vivificet eum et beatum faciat eum in terra et non tradat eum in animam inimicorum eius“. Zebrani prosili Najwyższego Kapłana — Jezusa Chrystusa, aby darzył swego sługę

w biskupstwie dobrym zdrowiem, aby wspomagał Go swoją łaską, uczynił szczęśliwym na ziemi i nie wydawał w ręce nieprzyjaciół jego.

Po skończonej Mszy św. przemówił J. E. Ks. Biskup Ordynariusz. Wyraził on przede wszystkim podziękowanie ks. Rektorowi za odprawioną Mszę św. w jego intencji, za wygłoszoną piękną homilię, a wszystkim obecnym za modlitwy, za miłość i przywiązanie do swego Biskupa. Każdy kapłan, powiedział Jubilat, powinien być przede wszystkim homo spiritualis, a nie homo carnalis. Człowiek duchowy zwycięża w sobie wszystkie tendencje czysto zmysłowe i życiem swoim głosi supremację ducha nad ciałem. Oprócz walki wynikającej z psychofizycznej natury człowieka, każdy kapłan musi walczyć również z szatanem, który „krąży jako lew ryczący, szukając kogo by pożarł“ (1 Ptr 5, 8). Przeciwwstawić się tu można tylko siłą wiary, oraz modlitwą i pracą. Życie kapłana — to droga krzyża i ofiary, która upodabnia go do naszego Mistrza — Jezusa Chrystusa. Naśladowanie Chrystusa w Ofierze Krzyża daje dużo radości z uczestnictwa w wiczym Kapłaństwie.

Przemówieniem Najdostojniejszego Arcypasterza oraz Jego błogosławieństwem zakończyły się uroczystości jubileuszowe w kaplicy seminaryjnej.

c) *Wspólny obiad.*

Odpowiednikiem duchowej Uczty Ołtarza, odprawionej w kaplicy, był wspólny posiłek z Najdostojniejszym Arcypasterzem w refektarzu seminaryjnym. Na ucztę przybyli oprócz Jubilata Ich Eksceleńcy Księża Biskupi z Białegostoku: Ks. Biskup Adam Sawicki, Ordynariusz diecezji w Białymstoku oraz Ks. Biskup Władysław Suszyński, Wikariusz Generalny i Rektor tamtejszego Seminarium. Przybyli również kapłani pracujący w Kurii diecezjalnej siedleckiej, księża profesorowie Seminarium Duchownego oraz kapłani mieszkający w Siedlcach. Przy stołach zasiedli również alumni Seminarium Duchownego.

Na początku Rektor Seminarium, ks. kanonik Kazimierz Mischczak, powitał Najdostojniejszego Arcypasterza-Jubilata, Księża Biskupów z Białegostoku oraz duchowieństwo miasta Siedlec. Zazaczył, że obecna uczta, podobnie jak uczta biblijna, jest symbolem i wyrazem radości, jedności i miłości.

Radość płynie z uroczystego obchodu złotego jubileuszu kapłaństwa Najdostojniejszego Arcypasterza. Gromadząc się wokół Dostojnego Jubilata podkreślamy jedność, której uosobieniem w diecezji jest osoba Biskupa. Uczty pierwszych chrześcijan nazywały się agapami, ucztami miłości. Obecna uczta jest również ucztą miłości, jako dalszy ciąg duchowej uczty ołtarza, odprawionej poprzednio w kaplicy seminaryjnej. Arcypasterz, całym swym życiem świadczą i świadczy, że największą mądrością trudu kapłańskiego jest miłość. Następnie ks. Rektor wniósł toast na cześć Najdostojniejszego Jubilata. W imieniu całego grona profesorskiego, alumnów i pracowników Seminarium, złożył Mu życzenia radości duchowej z pracy apostołskiej, jedności w owczarni diecezjalnej i miłości oddanych serc kapłańskich i wiernych.

W serdecznej i braterskiej atmosferze upływały chwile przy gościnnych stołach. Alumni Seminarium usługiwali na wzór Marty ewangelicznej, troszcząc się, aby nie brakło pożywienia na jubileuszowej uczcie. Pod koniec obiadu przemówił J. E. Ks. Biskup Władysław Suszyński, Rektor Seminarium Duchownego w Białymstoku.

W przemówieniu swym wyraził wielką wdzięczność Jubilatowi za pracę na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie oraz dla diecezji wileńskiej, w której Ks. Biskup Swirski spędził większą część życia. Podkreślił jedno-

cznie wielkie zasługi Jubilata, jako profesora i dziekana Wydziału Teologicznego. Pracując naukowo oddawał się również chętnie pracy społecznej i duszpasterskiej. Będąc kierownikiem bursy akademickiej starał się o środki utrzymania dla biednych studentów, w które włączał zawsze swoje pobory. Wygłaszał referaty na zjazdach duchowieństwa, głosił kazania i zasiadał często w konfesjonale. Za tę owocną pracę dla diecezji, w imieniu Ordynariusza i całej diecezji wileńskiej, ks. Biskup Suszyński wyraził wdzięczność Jubilatowi, życząc Mu dobrego zdrowia i długich lat pracy apostołskiej na świętym Podlasiu.

Na zakończenie uczył przemówił Najdostojniejszy Jubilat. Wyraził On przede wszystkim swą wielką radość i wzruszenie. Zacytował słowa psalmu 127: „*Filii tui sicut novellae olivarum in circuitu mensae tuae*“. Obecnych gości porównał do latorośli, zgromadzonych wokół Jego stołu. Nawiązując do wymienionych Jego zasług podkreślił raczej zasługi duchowieństwa diecezji podlaskiej oraz wysoki poziom intelektualny i moralny współpracowników na Wydziale Teologicznym w Wilnie, który wydał aż siedmiu biskupów.

W zakończeniu Najdostojniejszy Arcypasterz pożegnał Ich Ekscelencje: Księdza Biskupa Adama Sawickiego i Księdza Biskupa Władysława Suszyńskiego oraz wszystkich uczestników, dziękując za przywiązanie i okazane serce.

2. Uroczystości jubileuszowe w katedrze.

W dniu 26. X. 1963 r. katedra siedlecka przybrała odświętny wygląd. Umieszczone na filarach symbole kapłańskie oraz herby J. E. Ks. Biskupa Swirskiego świadczyły o jubileuszu kapłańskim Ordynariusza Podlaskiego. Obraz Matki Bożej Częstochowskiej, otoczony złocistymi promieniami oraz biały orzeł polski, u stóp obrazu, z białoczerwonymi flagami przypominały, że jubileusz odbywa się pod opieką Królowej Polski w czasie Wielkiej Nowenny przed Millenium Chrztu Polski. W katedralnych uroczystościach jubileuszowych można wyróżnić dwie części: a) Pierwsza Komunia św. dzieci, b) główna uroczystość jubileuszowa.

a) Pierwsza Komunia święta dzieci.

Uroczystości jubileuszowe w katedrze rozpoczęły się już w sobotę wieczorem, 26 października 1963 r. Zainaugurowała je Pierwsza Komunia św. dzieci, które w liczbie 50, przyjęły Ją z rąk swego Arcypasterza-Jubilata. Uroczystość Pierwszej Komunii św. dzieci poprzedził ingres Najdostojniejszego Arcypasterza, który w orszaku 50 dziewczynek, w wieku szkolnym, ubranych w biel, z liliami w rękach, przybył do katedry. W prezbiterium zebrały się dzieci przygotowane do Pierwszej Komunii św. Piękny był to widok, gdy 25 dziewczynek i 25 chłopców, symbolizujących 50 lat pracy kapłańskiej Arcypasterza, oczekiwano przybycia Najdostojniejszego Jubilata. Skoro tylko Arcypasterz zajął miejsce na tronie biskupim, delegacja dzieci złożyła życzenia jubileuszowe, wręczając kosz pięknych róż, jako wyraz oddanych serc dziecięcych. Mszę św. odprawił sam Jubilat, w czasie której udzielił Pierwszej Komunii św. Patrząc na tych 50 niewinnych aniołków przyjmujących Komunię św. w intencji swego Arcypasterza, mimowoli przypominały się słowa Chrystusa: „*Takich jest bowiem Królestwo Niebieskie*“ (Mt 19, 14). Na twarzach ich bowiem można było czytać dobroć, czystość i piękność Boga.

Po skończonej Komunii św. przemówił Najdostojniejszy Arcypasterz. Nawiązał do słów Chrystusa, który wskazując na dziecko powiedział: „...jeżeli nie staniecie się jako dzieci, nie wnikdziecie do Królestwa Niebieskiego... Kto by zaś zgorszył jedno z tych maluczkich... lepiej by mu było, aby mu

zawieszono u szyi kamień młyński i pogrążono w głębiny morskiej“ (Jan 18, 3—6). Komentując te słowa Ks. Biskup zwrócił uwagę słuchaczy, że niewinne dziecko jest żywą księgą, w której można wyczytać wszystko, czego Bóg żąda od człowieka. Zaapelował do rodziców, aby nie dawali czegorszenia dzieciom, lecz życiem przykładnym budowali Królestwo Boże w ich duszach. Życzył dzieciom, aby dusze ich były zawsze świętym tabernakulum, w którym mieszka Bóg.

Na zakończenie podziękował ks. kan. Piotrowi Zaczyńskiemu, proboszczowi katedry, oraz ks. mgr Alfredowi Hofmanowi i księżom wikariuszom za przygotowanie uroczystości Pierwszej Komunii św. Dzieci ubrane w biel, ze śpiewem hymnu Magnificat, odprowadziły swego Arcypasterza do wielkich drzwi wyjściowych.

b) *Główna uroczystość jubileuszowa.*

Główna uroczystość jubileuszowa odbyła się w święto Chrystusa Króla, w niedzielę, 27. X. 1963 r. Na uroczystość przybył J. E. Ks. Biskup Falkowski, Ordynariusz diecezji łomżyńskiej, przyjaciel Jubilata, członkowie kapituły katedralnej i kolegiackiej, przedstawiciel Akademii Teologii Katolickiej ks. dziekan A. Myrcha, przedstawiciele kapucynów z Łomży, duchowienstwo diecezjalne i zakonne, siostry zakonne oraz wierni — delegaci z wszystkich dekanatów. Olbrzymią katedrę siedlecką wypełniło duchowienstwo i wierni po brzegi. Nie wszyscy mogli dostać się do świątyni, wielu musiało pozostać na zewnątrz.

Punktualnie o godz. 16 Najdostojniejszy Arcypasterz-Jubilat, poprzedzany przez duchowienstwo odbył uroczysty ingres do katedry. Potężne „Ecce Sacerdos Magnus“, kompozycji ks. A. Hofmana, wykonał chór katedralny pod dyрекcją kompozytora. Dostojny Jubilat kroczył przez główną nawę, błogosławiąc wiernych. Skromny, jak zawsze, z pokorą patrzył z wyżyn złotych godów kapłaństwa, na obfite plony swego pracowitego życia. Po krótkiej adoracji Najświętszego Sakramentu, Najdostojniejszy Arcypasterz udał się do prezbiterium, gdzie zajął miejsce na tronie biskupim. Jego postać patriarchalna, okryta cappa magna, wyglądała okazale.

Z kolei podchodziły do tronu poszczególne delegacje i składały życzenia Najdostojniejszemu i Ukochanemu Arcypasterzowi. Najpierw zbliżyła się delegacja duchowienstwa diecezjalnego. Reprezentowali ją przedstawiciele Kurii Diecezjalnej, Seminarium Duchownego, kapituły katedralnej i kolegiackiej, delegat dziekanów, proboszczów, wikariuszy, zakonów męskich z terenu diecezji, alumnów Seminarium, braci i nowicjuszy zakonnych. W imieniu duchowienstwa diecezjalnego złożył Najdostojniejszemu Arcypasterzowi Jubileuszowy hołd ks. Infułat Jan Grabowski — Wikariusz Generalny. Odnosił on postuszeństwo kanoniczne, wynikające ze święceń kapłańskich i wyraził gotowość spełniania wszelkich zarządzeń biskupich. Przemówienie swoje zakończył serdecznymi życzeniami długich lat życia i rządów diecezją podlaską oraz zapewnił o modlitwach w intencji swego Arcypasterza.

W imieniu Rektora Akademii Katolickiej, ks. prof. dra Wincentego Kwiatkowskiego, życzenia złożył przedstawiciel tej uczelni ks. prof. A. Myrcha, dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego. Z kolei zbliżyły się do tronu biskupiego przedstawicielki zakonów żeńskich. Wyraziły one głęboki hołd i miłość jaką żywią żeńskie rodziny zakonne dla Najdostojniejszego Jubilata.

W imieniu rodziców katolickich złożyła życzenia delegacja parafii św. Stanisława w Siedlcach. Najpierw matki wyraziły swoje uczucia wdzięczności za troskę o los ich dzieci oraz przyrzekły czuwać nad świętością ognisk domowych, nad wychowaniem katolickim swoich dzieci. Podobnie i ojcowie

złożyli podziękowanie Najdostojniejszemu Arcypasterzowi za kształcenie i posyłanie do pracy katechetycznej dobrych i przykładowych kapłanów, aby ich dzieci mogły coraz lepiej poznawać Boga. Do uczuć wdzięczności dołączyli najserdeczniejsze życzenia w pracy Apostolskiej.

Życzenia młodzieży i działwy szkolnej miały charakterystyczną wymowę. Grupa dziesięciu chłopców, ze świecami w rękach, zbliżyła się do ołtarza i ustawiła na nim świecę do Mszy św. Pontyfikalnej. Chłopcy reprezentowali dziesięć wieków istnienia państwa polskiego, zbliżającego się do Millenium. Każdy z nich wypowiedział hasło charakterystyczne dla poszczególnych stuleci naszej Ojczyzny.

Pomiędzy życzeniami poszczególnych stanów chór katedralny, pod dyрекcją ks. mgra A. Hofmana, i chór kościoła Najświętszego Serca Jezusowego w Siedlcach, pod dyрекcją ks. W. Prejznera, wykonał szereg utworów religijnych. O wysokim poziomie śpiewów świadczą trudne utwory, jakie oba chóry wykonały. Chór katedralny między innymi wykonał „Gloria i Sanctus“ ze „Mszy h-moll“ Jana Sebastiana Bacha oraz w czasie Mszy św. Pontyfikalnej, śpiewał Missam brevem Jana Palestriny.

Po skończonych życzeniach, uroczystą Mszę św. Pontyfikalną celebrował sam Dostojny Jubilat. Po Ewangelii św. wszedł na ambonę, aby wygłosić kazanie. Mówił głosem pełnym wzruszenia, dziękując wszystkim za życzenia, za przywiązanie i okazane serce swojemu Biskupowi. Następnie podzielił się bogatym doświadczeniem życiowym, w którym przebijała troska o powołania kapłańskie i zakonne. Kapłaństwo, powiedział, to najwyższa godność na ziemi i jedyna wartość, która trwa niezmienna. Z pojęciem kapłaństwa, łączy się pojęcie godności człowieka. Kapłan kontaktuje człowieka z Bogiem, więcej, Boga sprowadza na ołtarz, rozgrzesza z win, otwiera człowiekowi niebo. Obok powołania do kapłaństwa, najwznioślejsze jest powołanie siostr zakonnych. Historia przekazała przykłady, że zakonnice służbie bliźniego poświęcały swoje życie. Były również zdolne do heroizmu i twórczej pracy. Przez ślub ubóstwa, zakonnica wolna jest od troski o dobra materialne; posłuszeństwo daje pewność, że postępowanie jej zgadza się z wolą Bożą; przez życie czyste służy tylko Bogu. W zakończeniu Najdostojniejszy Jubilat zaapelował do obecnych, aby otaczali czcigią stan duchowny, gdyż pogarda kapłanem w konsekwencji prowadzi do pogardy Chrystusa. Z każdego słowa biła siła przekonania, moc wiary i głęboka troska o powołania kapłańskie i zakonne.

Po kazaniu została odczytana depesza gratulacyjna od Ojca Świętego Pawła VI, a po Mszy św. Pontyfikalnej, na mocy przywileju danego przez Stolicę Apostolską, Najdostojniejszy Jubilat udzielił zgromadzonym błogosławieństwa Apostolskiego, połączonego z odpustem zupełnym.

Na zakończenie uroczystości zostało odśpiewane dziękczynne „Te Deum...“, w czasie którego 50 dzieci, po Pierwszej Komunii świętej ofiarowały Arcypasterzowi zapalone świece, które umieścili na specjalnych świecznikach po obu stronach ołtarza. Ofiara niewinnych dzieci symbolizowała prośbę o błogosławieństwo Boże na dalsze dni życia Arcypasterza.

Uroczystości jubileuszowe skończyły się. Przyszły normalne, pracowite dni. Nie sposób było w tym krótkim szkicu, odtworzyć dokładnie wspomniałą i niepowtarzalną uroczystość jubileuszową. Opisane jej główne momenty wystarczą jednak, aby poznać wielkie zasługi Najdostojniejszego Jubilata dla Kościoła. Mamy nadzieję w Bogu, że jeszcze szereg lat będziemy patrzeć z wdzięcznością i miłością na promienną postać Arcypasterza diecezji Podlaskiej, który nas rozumie i wie, że jest przez nas rozumiany.

Ks. Wacław Furman

REKOLEKCJE DLA KAPŁANÓW

W Seminarium Duchownym w Siedlcach przeprowadzone będą rekolekcje dla kapłanów podzielone na dwie grupy, w następujących terminach:

1. Dla pierwszej grupy od 6 do 9 lipca br. Początek rekolekcji 6 lipca o godzinie 20, zakończenie 9 lipca po południu.

Na termin powyższy z polecenia J. E. Arcypasterza, zostają wezwani następujący kapłani:

Abramowicz Antoni
Aleksandrowicz Piotr
Andrzejuk Józef
Bednarczyk Marian
Borkowski Zbigniew
Bubela Antoni
Celiński Józef (senior)
Ceptowski Stefan
Choromański Marian
Chojniak Lucjan
Dzyr Stanisław
Filaber Tadeusz
Fejtko Eugeniusz
Frelek Władysław
Fręchowicz Tadeusz
Gajowniczek Stanisław
Gogłozja Jan
Gromek Bronisław
Grzymała Mieczysław
Guzewski Józef
Hryciuk Hipolit
Iwaniuk Jan
Janowski Seweryn
Jastrzębski Józef
Jędrych Jan
Kopyś Władysław
Karaczewski Wiesław
Klimczyk Mieczysław
Kornilak Aleksander
Krasnodębski Zbigniew
Krępla Bolesław
Kulawik Bolesław

Lesisz Jan
Licenowicz Jan
Majewski Henryk
Marczuk Mieczysław
Miazio Jerzy
Mosak Leopold
Narojek Bronisław
Nojszewski Jan
Olszewski Stanisław
Osiński Tadeusz
Petrykowski Eugeniusz
Piec Andrzej
Pogorzelski Czesław
Prejzner Wiktor
Przyłucki Aleksander
Rębisz Jan
Ruszkiewicz Henryk
Samulak Jan
Skolimowski Edward
Skorodiuk Mieczysław
Socha Jan
Sopyła Ignacy
Sopyła Wiktor
Stachyra Stanisław
Szeląg Kazimierz
Tonkiel Zbigniew
Urban Jan
Utykański Henryk
Wolski Kazimierz
Zubko Paweł
Zwierz Piotr

2. Dla drugiej grupy od 13 do 16 lipca br. Początek rekolekcji 13 lipca o godz. 20, zakończenie 16 lipca po południu.

Na powyższy termin, z polecenia J. E. Arcypasterza zostają wezwani następujący kapłani:

Augustyniak Feliks
Balicki Leon
Bak Czesław
Białecki Kazimierz

Bieńkowski Józef
Borowy Tadeusz
Borysiak Stanisław
Bujno Marian

Burzec Stanisław
Byczyński Stanisław
Eujnik Henryk
Celiński-Goździk Józef
Charyton Bronisław
Cybula Stanisław
Czajka Jan
Czarnecki Stefan
Dadej Emil
Domański Edward
Družba Waław
Franczuk Józef
Gajowniczek Waław
Gaładyk Eugeniusz
Geniusz Franciszek
Głęb Jan
Gruszecki Stefan
Grzywaczewski Bolesław
Iwańczuk Bernard
Jaszewski Julian
Joński Julian
Józwiak Franciszek
Jurzysta Stanisław
Kaszyński Tadeusz
Kępiński Stanisław
Kłopotek Edmund
Korszniewicz Kazimierz
Kot Aleksander

Kowalski Piotr
Krasowski Antoni
Królikowski Zygmunt
Krzywiec Bolesław
Kuć Władysław
Kuławowski Julian
Kurek Stanisław
Lech Marian
Lewartowski Aleksander
Liszewski Henryk (junior)
Michaluk Józef
Moniuszko Józef
Patejuk Stefan
Pawluczuk Stanisław
Pieczara Stanisław
Pielasa Stanisław
Pogorzelski Wojciech
Pruski Lesław
Ryciak Zygmunt
Sacharski Stefan
Semeniuk Waław
Swiderski Czesław
Traczuk Stefan
Wachulak Zygmunt
Zapadka Franciszek
Zbieć Marian
Zalewski Stanisław
Żuk Henryk

J. E. Biskup Ordynariusz przypomina przepis kan. 126 i statut 84, 2-o Synodu Diecezjalnego, dotyczący obowiązku odprawienia wspólnych ćwiczeń rekolekcyjnych przez wyżej wymienionych kapłanów w Seminarium, w wyżej podanych terminach.

Wszyscy inni kapłani, stosownie do statutu 84, 1-o, obowiązani są do odprawienia rocznych rekolekcji — przez całe trzy dni — w jednym z domów zakonnych w diecezji lub poza diecezją i złożenia w Kurii, za pośrednictwem swych księży dziekanów, odpowiednich zaświadczeń (ob. stat. 72, 1-o). Kapłani pragnący odprawić rekolekcje w Seminarium Duchownym w terminach wyżej podanych, winni powiadomić wcześniej Kurie.

Siedlce, dnia 16 marca 1964 roku.

Wikariusz Generalny
† W. Skomorucha bp

55

PRZEPISY ODNOŚNIE ŚWIATŁA LITURGICZNEGO

BISKUP SIEDLECKI czyli PODLASKI

L. dz. 588/64

Dekret

Stwierdziwszy, że nie we wszystkich kościołach naszej diecezji są zachowywane przepisy Sw. Kongregacji Obrzędów odnośnie światła liturgicznego, niniejszym przypominamy je i zobowiązujemy wszystkich Rządów kościołów do przestrzegania.

I. Na ołtarzu wolno używać tylko świec woskowych. Dekret Św. Kongregacji Obrz. 4147 z dn. 14. XII. 1904 zezwala na dołączenie do wosku innych materii z tym, że pascha wielkanocny i dwie świece zapalane do Mszy św. winny być w większej części z wosku pszczelego; materia zaś innych świec na ołtarzu ma być wosk pszczeli w znacznej ilości.

Gdy zaś są trudności w zachowaniu powyższego dekretu, Św. Kongr. Obrz. dekretem z dn. 13. XII. 1957 r. (Acta Ap. Sedis, 50/1958/50—51) upoważnia Konferencje Episkopatu danego kraju do określenia dokładnego procentu wosku pszczelego przy produkcji świec liturgicznych.

II. Odnośnie przepisanej liczby świec woskowych do Mszy św. dekrety S.K.O. postanawiają:

1. Do Mszy św. czytanej dwie świece.
2. Do Mszy św. śpiewanej (bez diakona i subdiakona) cztery świece.
3. Do Mszy św. uroczystej (z diakonem i subdiakonem) sześć świec.
4. Przy jakimkolwiek wystawieniu Najświętszego Sakramentu przynajmniej sześć świec.

III. Światło elektryczne.

1. Zgodnie z Dekretem 2865 S.K.O. światło elektryczne może służyć tylko do rozproszenia ciemności i jaśniejszego oświetlenia kościoła i to w ten sposób, iż światło ma być dyskretnie ukryte w postaci reflektorów rzucających snop światła na ołtarz czy też pewną część kościoła, co odpowiada powadze i świętości kościoła. Natomiast nadmiar rześistego i zbyt ekspozowanego światła oraz zastosowanie oświetlenia neonowego jest niezgodne z duchem kościelnym i nosi na sobie cechy teatralne, wystawowe raczej, niż kościelne.

2. Światło elektryczne może być użyte do oświetlenia uroczystości i kultu, byleby:

- a) nie było użyte zamiast świec woskowych przepisanych przy odprawianiu Mszy św. i przy wystawieniu Najświętszego Sakramentu;
- b) nie stawiano na ołtarzu, a więc na mense wszelkiego rodzaju lamp, świec elektrycznych na przemian ze świecami woskowymi;
- c) nie oświetlano figur Chrystusa Pana, Matki Boskiej i Świętych lampkami elektrycznymi w kształcie koron czy księżycy;
- d) nie umieszczano lamp elektrycznych dookoła tronu wystawienia Najświętszego Sakramentu. Gdzie takie instalacje istnieją, muszą być usunięte (S.K.O. DD. 4086, 4097).

Dan w Siedlcach, dnia 23 marca 1964 roku.

M. P.

(—) † Ignacy Świrski bp

(—) Ks. Stanisław Olechowski
Kancelarz

WIZYTACJE KANONICZNE

I. J. E. Ks. Biskup Sufragan przeprowadzi wizytację parafii dekanatu włodawskiego:

1. Lubień	4—5 maja 1964
2. Bruss	5—6 „ „
3. Wytuczno	6—7 „ „
4. Wereszczyn	7—9 „ „

5. Wola Wereszczyńska	9—11	maja	1964
6. Hańsk	11—12	„	„
7. Uhrusk	12—14	„	„
8. Kosyń	14—15	„	„
9. Orchówek	15—16	„	„
10. Jabłeczna	16—17	„	„
11. Sławatycze	17—19	„	„
12. Hanna	19—20	„	„
13. Dołhobrody	20—21	„	„
14. Różanka	21—22	„	„
15. Włodawa	22—24	„	„

II. J. E. Ks. Biskup Sufragan przeprowadzi wizytację parafii dekanatu radzyńskiego:

1. Radzyń	6—8	czerwca	1964
2. Wohyń	8—10	„	„
3. Rudno	10—11	„	„
4. Radece	11—12	„	„
5. Komarówka	14—16	„	„
6. Przegaliny	16—17	„	„
7. Turów	17—18	„	„
8. Gąsiory	18—19	„	„
9. Ulan	19—21	„	„
10. Borki	21—22	„	„
11. Kock	22—24	„	„

Zarządzenie na czas wizytacji

1. Należy zaniechać organizowania wszelkich banderii przy powitaniach i pożegnaniach, jak również wznoszenia bram triumfalnych poza terenem kościelnym.

2. Przyjazd do parafii na godz. 17, ingres do kościoła podług pontyfikału, procesja żałobna, błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem. Odjazd z parafii w oznaczonym dniu około godz. 16.

3. Duszpasterze zaproszą wcześniej kaznodziejów do głoszenia kazań podczas wizytacji.

4. W pokoju przeznaczonym dla Biskupa Wizytatora należy przygotować książki parafialne: inwentarza fundi instructi, rachunków kościelnych, metryk kościelnych, intencji mszalnych, legatów, protokółów egzaminu przedślubnego, zapowiedzi, ogłoszeń i inne, jak tego wymagają przepisy synodalne.

(—) † Ignacy bp

Siedlce, dnia 4 kwietnia 1964 r.

